

HLAVNÍ TÉMA

TRESTNĚPRÁVNÍ ROVINA SCHVALOVÁNÍ RUSKÉ AGRESE ANEB HATE SPEECH V PŘÍMÉM PŘENOSU

Pokud se někdo dopouští veřejným projevem schvalování či podporování útoků Ruské federace na Ukrajinu, může se dopustit trestného činu. Není toto omezení projevu v rozporu se svobodou projevu?

Tzv. hate speech neboli nenávislné slovní projevy jsou nešťastným fenoménem doby, jejichž četnost se s ohledem na současnou politickou a světovou situaci zvyšuje.

Hate speech můžeme popsat jako projevy vyjadřující agresivní impulzy jednajících osoby vůči osobě či skupině osob, přičemž tyto impulzy jsou takové intenzity, že nabývají společensky nežádoucí charakter. Z pohledu práva jde o jednání motivované nenávislnou pohnutkou jednajících osoby, to znamená, že nenávisť je vnitřním psychickým podnětem, jenž vede jedající osobu k rozhodnutí spáchat dané jednání. Toto vymezení není úplně exaktní, nicméně přesnější definici nám nepřináší česká právní úprava ani mezinárodní.

Nadto je potřeba si uvědomit, že kvalifikace hate speech nejenže je ošemetná v českém právním pořádku, ale rozhodně není srovnatelná s kvalifikací hate speech v mezinárodním měřítku. Vlivem odlišné národní historie, kultury, zvyklostí budou jiné právní pořádky pohlížet na nenávislné projevy odlišně, respektive mohou výroky kvalifikovat různě.

Svoboda projevu v Úmluvě o ochraně lidských práv a svobod

Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, sjednána Radou Evropy dne 4. listopadu 1950 (dále jen „Úmluva“), mezi jejíž signatáře patří i Česká republika, ukládá signatářským zemím zavést a zaručit práva v ní uvedené. Relevantními ustanoveními Úmluvy pro danou problematiku jsou čl. 8 deklarující právo na respektování rodinného a soukromého života, čl. 10 zakotvující svobodu projevu, čl. 14 zakazující diskriminaci, čl. 18 umožňující omezení práv.

Čl. 10 Úmluvy deklaruje, že každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat

názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Na druhou stranu čl. 18 Úmluvy předepisuje, že (nejen) toto právo může být v mezích určených Úmluvou omezeno.

Svoboda projevu v Listině základních práv a svobod

Listina základních práv a svobod, přijatá Usnesením předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 jako součást ústavního pořádku (dále jen „Listina“), v čl. 17 deklaruje nejen svobodu projevu, ale také odkazuje na zákonnou úpravu, která je způsobila tuto za určitých podmínek omezit.

Listina v čl. 17 odst. 1 zaručuje svobodu projevu, kterou dále specifikuje v odst. 2 téhož článku, podle kterého má každý právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu. S ohledem na stále se rozvíjející technologie nelze prostředky používané pro komunikaci taxativněji vymezit.

V čl. 17 odst. 4 Listina zakotvuje tzv. limitační klauzuli, která umožňuje omezení svobody projevu a práva vyhledávat a šířit informace v případě, že jde o opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Limitační klauzule

Již zmíněná limitační klauzule uvedená v čl. 17 odst. 4 Listiny umožňuje státu zasáhnout do práva na svobodu projevu za splnění několika požadavků: a) legality, tedy omezení jen na základě zákona; b) legitimacy – omezení musí sledovat legitimní cíl; c) proporcionality – tzn. nezbytnosti.

Jen za splnění všech těchto okolností lze zasáhnout do Listinou garantovaného práva na svobodu projevu.

Zákonný zásah omezení svobody projevu směřuje k odstranění tzv. hate speech, neboť nenávislné projevy, které v důsledku mohou vést k nenávislně motivovaným násilným trestným činům, jsou v demokratickém právním státu nežádoucí.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. František Tikal | TIKAL LEGAL

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Kolektivní smlouvy – významný zdroj benefitů a práv zaměstnanců

Kryptoměny a daně – stručný přehled z pohledu právnických i fyzických osob

Šikanózní trestní oznámení: obrana a protiútok

Smluvní pokuta a její (ne)platnost

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

MONITOR PERSONALISTIKA

Všechny informace z oblasti **legislativy pro personalisty** ve specializovaném modulu programu **CODEXIS**.

VÍCE INFORMACÍ

STRUČNĚ

SMLUVNĚ SJEDNANÉ PRÁVNÍ DOMNĚNKY A FIKCE ZNOVU A JINAK

Právní domněnky a fikce založené smlouvou patří mezi velmi oblíbené instituty smluvního práva, v důsledku konstantní judikatury vydávané za účinnosti staré právní úpravy však došlo k omezení jejich využívání v praxi. Nejvyšší soud České republiky se ve své rozhodovací praxi znovu věnoval problematice právních domněnek a fikcí zakotvených smlouvou, a to pouze po něco málo víc než dvou letech od svého posledního rozhodnutí týkajícího se stejné problematiky. Domněnky a fikce nejsou v právu ničím výjimečným.

[celý článek](#)

INSOLVENCE A EXEKUCE – AKTUÁLNÍ TRENDY

Elektronická tržiště a aukce se staly oblíbenou součástí insolvenčních řízení. Jejich používání zvyšuje spravedlivý přístup na aukční trh i vyšší efektivitu zpeněžení. V případě insolvenčního řízení jedna ze základních zásad stanoví takový způsob vedení řízení, aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů. Insolvenční správce je navíc povinen při výkonu funkce postupovat svědomitě a s odbornou péčí a vyvinout veškeré úsilí, aby byli věřitelé uspokojeni v co nejvyšší míře.

[celý článek](#)

PRAKTICKÉ DOPADY NOVELY TR. ŘÁDU PROVEDENÉ ZÁK. Č. 333/2020 SB.

Následující článek se zabývá některými dopady novely trestních předpisů provedené zákonem č. 333/2020 Sb. Tato novela, účinná od 1. 10. 2020, výrazným způsobem zasáhla jak do oblasti trestního práva hmotného, tak i do oblasti práva procesního. Autoři se soustředí především na změny trestního řádu (institut vyjádření k obžalobě, rozšíření aplikovatelnosti dohody o vině a trestu a také nesporných skutečností, a rovněž i nového institutu prohlášení viny).

[celý článek](#)

Rozhodnutí NS, sp. zn. 25 Cdo 1029/2021, věnující se přímé odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou třetí osobě, přináší významné závěry zejména v oblasti závazků z deliktů dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném a účinném znění (dále jen „Občanský zákoník“).

Případ, který byl řešen Nejvyšším soudem, se zabýval výkladem ustanovení § 2914 Občanského zákoníku. Uvedené ustanovení mimo jiné stanovuje povinnost k náhradě škody osobě, která ke své činnosti použije

zmocněnce, zaměstnance nebo jiného pomocníka. Dosud však nebylo jasné, zda je k náhradě škody povinná také osoba pomocníka, tím spíše pomocník v postavení zaměstnance.

Obecná odpovědnost zaměstnance za škodu je regulována zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném a účinném znění. Zákoník práce však normuje vztahy pouze v pracovněprávních vztazích. Úprava Zákoníku práce tedy neupravuje vztahy zaměstnance a třetích osob, se kterými se zaměstnanec může při výkonu závislé práce dostat do styku. Ve vztahu k náhradě škody potom Zákoník práce v § 250 stanovuje, že zaměstnanec je povinen nahradit zaměstnavateli škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Zákoník práce dále v § 257 odst. 1 stanovuje, že zaměstnanec je povinen nahradit zaměstnavateli skutečnou škodu, a to v penězích, jestliže neodčiní škodu uvedením v předešlý stav. Odstavec 2 uvedeného ustanovení

však zakotvuje zákonný limit, který říká, že výše požadované náhrady škody způsobené z nedbalosti nesmí přesáhnout u jednotlivého zaměstnance částku rovnající se čtyřapůlnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku před porušením povinnosti, kterým způsobil škodu. Toto omezení neplatí, byla-li škoda způsobena úmyslně, v opilosti, nebo po zneužití jiných návykových látek.

Jak již bylo nastíněno, uvedená pravidla neposkytují odpověď na otázku, zda je zaměstnanec přímo zavázán nahradit škodu osobě, kterou jí způsobil. Dřívější právní úprava zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, odpovědnost zaměstnance vůči třetím osobám nepřipouštěla. Odpovědnost za škodu v takových případech dopadala pouze na zaměstnavatele, po kterém mohla třetí osoba škodu vymáhat přímo.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Daniela Chvátalová | bnt attorneys-at-law s.r.o.

JUDIKATURA

PŘEKÁŽKY STŘÍDAVÉ PÉČE

Ústavní soud dává vodítka, jak prokazovat a hodnotit posuzované překážky střídavé péče.

I. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Tomáš Lichovník) vyhověl ústavní stížnosti a zrušil rozsudky Krajského soudu v Ostravě a Okresního soudu v Bruntále, neboť jimi bylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a právo na výchovu dětí garantované čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatel je otcem nezletilého syna (nar. v roce 2016). Po rozchodu rodičů byl nezletilý v roce 2019 svěřen rozsudkem Okresního soudu v Bruntále do výlučné péče matky a stěžovateli byl stanoven styk a povinnost přispívat na výživu nezletilého. V květnu roku 2020 stěžovatel podal u okresního soudu návrh na svěřen nezletilého na střídavé péče s intervalem střídání po týdnu. Okresní soud však tomuto návrhu nevyhověl. Odvolací Krajský soud v Ostravě následně rozhodnutí okresního soudu potvrdil.

Oba obecné soudy přitom vycházely z teze, že v době jejich rozhodování nenastala změna poměrů, která by vyžadovala změnu rozhodnutí ve věci péče o nezletilého (§ 909 občanského zákoníku). Na základě provedeného dokazování předešlély důvody, proč střídavou péči nelze upravit. Konkrétně uvedly následující překážky: nízký věk dítěte, vysoké pracovní vytížení otce, špatná komunikace rodičů, špatná adaptace nezletilého na změny, malý respekt otce k rodičovské roli matky, odmítavý postoj psychologů, náročnost střídavé péče a nezanedbatelná vzdálenost mezi bydlištěm otce a matky. Stěžovatel se poté obrátil na Ústavní soud. Ve své ústavní stížnosti zejména namítal, že podle jeho názoru není dán žádný z Ústavním soudem v předchozí judikatuře identifikovaných důvodů pro nesvření dítěte do střídavé péče.

Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná. Je tak patrné, že obecné soudy v přezkoumávané věci nerozhodly v souladu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu (srov. za všechny včetně odkazů na předchozí judikaturu náleze ze dne 31. 8. 2018 sp. zn. IV. ÚS 1286/18).

[celý článek](#)

PŘEDBĚŽNÉ OPERACE PŘED PŘEVZETÍM SPOLEČNOSTI

Jak posuzovat operace přispívající k trvalé změně kontroly cílového podniku před samotným převzetím?

V roce 2016 převzala Canon Inc. (dále jen „žalobkyně“), japonská nadnárodní společnost zaměřená na výrobu optických přístrojů a přístrojů na zpracování obrazu, společnost Toshiba Medical Systems Corporation (dále jen „TMSC“), 100% dceřinou společností Toshiba Corporation (dále jen „Toshiba“).

Tato akvizice byla realizována ve dvou fázích prostřednictvím účelové společnosti (MS Holding) vytvořené konkrétně za tímto účelem. Nejprve dne 17. března 2016 nabyla MS Holding určité akcie TMSC s hlasovacím právem ve výši přibližně 800 eur, zatímco žalobkyně získala jako protiplnění za zaplacení sjednané ceny za akvizici TMSC v plné výši (přibližně 5 280 000 000 eur) opci na nákup všech zbývajících akcií TMSC s hlasovacím právem. Žalobkyně mimoto koupila jedinou akcii TMSC bez hlasovacího práva za částku přibližně 40 eur (dále jen „předběžná operace“).

Žalobkyně pak dne 19. prosince 2016 poté, co získala od Komise souhlas se spojením, využila opci na nákup akcií TMSC s hlasovacím právem, zatímco TMSC koupila své akcie s hlasovacím právem držené MS Holding, jakož i akcii bez hlasovacího práva drženou žalobkyní (dále jen „ konečná operace“). Na základě těchto dvou operací se TMSC stala 100% dceřinou společností žalobkyně.

Důvodem pro tuto postupnou akvizici bylo to, aby byl prodej TMSC uznán za kapitálový vklad v účetnictví společnosti Toshiba nejpozději dne 31. března 2016, avšak žalobkyně získala formálně kontrolu až po získání nezbytných povolení od příslušných orgánů pro hospodářskou soutěž.

Po předběžném oznámení zasláném žalobkyní v březnu 2016 bylo spojení oznámeno Komisi v srpnu a Komise jej schválila v září téhož roku.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

JAN M. PASSER

JUDr. Jan M. Passer, Ph.D., LL.M., je od 6. října 2020 soudcem Soudního dvora. V Lucemburku však působí již od roku 2016. Má mezi rozhodnutími SDEU nějakého svého osobního favorita? Co pokládá za největší výzvu pro současné právo EU?

Začněme zobra. Kdo je Vaším právnickým vzorem? Dokážete říci, kdo (případně co) Vás ve Vaší kariéře nejvíce ovlivnil(o)?

Ovlivnila mne dlouhá řada lidí, zkušeností, událostí, přečtených knih, zhlédnutých filmů atd. Někdo a něco více, někdo a něco méně. Jako každého... Jeden vzor, který bych chtěl následovat a jemuž bych se chtěl podobat, ale nemám. Nevěřím na kopírování, každý si musí svou cestu prošlapat sám. Tím neříkám, že nemám být spouště lidí z předchozí (nejen právníké) generace za co vděčný. Snažím se to splácet té generaci, která přichází po mně.

Co máte nejraději na své práci?

Intelektuální svobodu a nezávislost, étos hledání (a snad i nalézání) Spravedlnosti.

Jaké rozhodnutí SDEU považujete za nejvíce průlomové? Máte mezi rozhodnutími Vašeho soudu nějakého svého osobního favorita?

Zpátky ke kořenům, Van Gend en Loos. Jak už to bývá, v době jeho vyhlášení si málokdo uvědomoval, jakou revoluci představuje.

Mým osobním favoritem je pak vždy kauza, na které právě pracuji.

Napadá Vás příklad nějakého rozhodnutí, na němž jste se podílel a které doktrína či veřejnost nepřijala tak, jak jste si představovali?

Na Soudním dvoru zatím nikoliv, na Nejvyšším správním soudu ano. Ne ve smyslu jednotného odmítnutí,

pokračování na straně 3

VYHLÁŠKA K PROVEDENÍ USTANOVENÍ ZÁKONA O ZDRAVOTNICKÝCH PROSTŘEDCÍCH TÝKAJÍCÍCH SE ELEKTRONICKÝCH POUKAZŮ

Dne 1. 5. 2022 své účinnosti nabyla vyhláška k provedení některých ustanovení zákona o zdravotnických prostředcích týkajících se elektronických poukazů. Ta byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 97/2022 Sb.

Ministerstvo stručně osvětluje, že vyhláška byla připravena za účelem provedení nových zmocňovacích ustanovení obsažených v zákoně o zdravotnických prostředcích týkajících se fungování dobrovolné elektronické preskripce poukazů na zdravotnické prostředky.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

VYHLÁŠKA O SYSTÉMU EPIDEMIOLOGICKÉ BDĚLOSTI PRO ONEMOCNĚNÍ COVID-19

Dne 1. 5. 2022 své účinnosti nabyla vyhláška o systému epidemiologické bdělosti pro onemocnění COVID-19. Ve Sbírce zákonů byla publikována pod č. 101/2022 Sb.

Ministerstvo zdravotnictví jí v intencích zákona o ochraně veřejného zdraví zavádí systém epidemiologické bdělosti pro onemocnění COVID-19, přičemž v podrobnostech stanovuje základní charakteristiku, klinickou definici a klasifikaci onemocnění COVID-19, postupy při epidemiologickém šetření při podezření na výskyt onemocnění COVID-19 a druhy protiepidemických opatření a způsob jejich provádění, rozsah shromažďovaných údajů, způsob a lhůty jejich hlášení, a nakonec další údaje uváděné v žádance o laboratorní vyšetření na přítomnost viru SARS-CoV-2 nebo antigenu viru SARS-CoV-2 zasílané elektronickou formou prostřednictvím informačních systémů orgánů ochrany veřejného zdraví.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NOVELA NAŘÍZENÍ O PODMÍNKÁCH POUŽITÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ STÁTNÍHO FONDU ROZVOJE BYDLENÍ NA POŘÍZENÍ SOCIÁLNÍHO A DOSTUPNÉHO BYDLENÍ

Dne 5. 5. 2022 bylo ve Sbírce zákonů publikováno pod č. 108/2022 Sb. nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 112/2019 Sb. a č. 2/2021 Sb.

Konkrétně jde o novelu nařízení vlády o podmínkách použití finančních prostředků Státního fondu rozvoje bydlení na pořízení sociálních a dostupných bytů a sociálních, smíšených a dostupných domů, a dále o novelu nařízení vlády o podmínkách použití peněžních prostředků Státního fondu podpory investic formou úvěru na podporu výstavby nájemních bytů na území České republiky.

Ministerstvo pro místní rozvoj, které pro vládu návrh této relativně krátké novely o několika málo změnách bodech připravilo, stručně přibližuje, že byla zpracována k uspokojení aktuální potřeby v souvislosti s probíhajícími ozbrojenými konflikty na území Ukrajiny a s jeho důsledky, jež se na území České republiky také projevují.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

ČLÁNKY

REFLEXE VÝVOJE A UDÁLOSTÍ POSLEDNÍ DOBY V PRACOVNĚPRÁVNÍ REGULACI A PRAXI ANEB NOVINKY V PRACOVNÍM PRÁVU Z TROCHU JINÉHO POHLEDU

Pro svůj příspěvek jsem vybrala čtyři témata, která v poslední době ovlivnila anebo ovlivňují nejen individuální pracovněprávní vztahy, ale i celý pracovní trh v České republice (a mnohdy nejen zde). O válce na Ukrajině jsem aktivně ve svém příspěvku hovořit nechtěla. Nicméně, situace posledních týdnů a dnů dospěla k tomu, že i tomuto tématu je potřeba se věnovat, byť je o něm hodně psáno a s jeho důsledky, jež se na území České republiky také projevují.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

PRAKTICKÉ DOPADY NOVELY ZÁKONA O ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKACÍCH

Novela zákona o elektronických komunikacích přinesla zejména implementaci evropského práva, a to evropského elektronického komunikačního kodexu. Nicméně o tom zde hovořit nebudu. Jsou dvě další témata, které novela přinesla – prvním jsou cookies, ale o tom už jste určitě slyšeli mnohokrát a druhé téma se týká telemarketingu.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

K URČOVÁNÍ VÝŠE ŠKODY U INTERNETOVÉHO PIRÁSTVÍ VE SVĚTLE JUDIKATURY NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Takřka každý uživatel internetu si někdy film, hudbu či podobné autorské dílo pro vlastní potřebu stáhnul. Co je autorským dílem definuje autorský zákon. Podle této definice je autorským dílem nejen film či hudba, ale třeba také počítačový program, fotografie nebo databáze. Stažením z internetu fakticky dochází toliko k vytvoření kopie stahovaného souboru na definovaném úložišti uživatele, zatímco původní stahovaný soubor na internetu nadále zůstává.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ROZHOVOR

...

ale spíše kontroverze budící souhlasné i nesouhlasné reakce a diskusi, např. shromažďovací právo v rozhodnutích „Křišťálová noc I“ a „Křišťálová noc II“ nebo některá z rozhodnutí či disentů ve volebním senátu. Otázkou je, nakolik se jednalo o důsledek rozhodnutí a nakolik o kontroverzní povahu samotné podstaty souzené věci.

Současně bych měl dodat, že před rozhodnutím reakce nepředjímám a po rozhodnutí se snažím za nimi příliš neohlížet. Soudce si má být vědom důsledků svých rozhodnutí a přiměřeně i reakcí na ně, představují zpětnou vazbu, která jinak v nejvyšších soudních patrech systémově neexistuje. Zároveň se však cílem rozhodování nesmí stát pochvala akademie ani veřejnosti, nesoudíme pro vavříny.

Pozorujete / pozoroval jste nějaký neblahý jev či trend v rozhodování SDEU? Už se tento jev podařilo vymýt nebo ještě nadále trvá?

To byste se měl zeptat profesorů Ireny Pelikánové, Jiřího Malenovského a Michala Bobka. Dokud se na rozhodnutí sám podílím zevnitř, nepovažuji (nejen z důvodu tajnosti porad) za korektní vyřizovat si účty zvenku.

Dokázete již po roce a půl ve funkci soudce Soudního dvora (tj. vyšší instance SDEU) říci, čím se liší práce soudce této instance od práce soudce Tribunálu?

Vnější pohledem zdánlivě jednotná instituce představuje ve skutečnosti dva velmi různé světy. Rozdílná agenda a s tím související procesní odlišnosti jsou zřejmé. Dále však na rozdíl od Tribunálu Soudní dvůr přiděluje věci konkrétnímu senátu rozhodnutím pléna. Soudní dvůr také zasedá mnohem více ve velkém senátu, jehož složení se stanoveným způsobem pro každou kauzu mění. Výsledkem je mnohem lepší přehled o tom, jaké věci řeší i jiní senáty a kolegiální prostředí – ve smyslu znalosti koleků v jejich pracovní kapacitě.

[celý rozhovor](#)

JUDr. Ondřej Drachovský | spolupracující redaktor

Právo v Plzni

NEJVĚŠTÍ PRÁVNÍ REGIONÁLNÍ KONFERENCE

31.5. – 1.6. 2022
V PROSTORECH PLZEŇSKÉHO PIVOVARU

TÉMATÁ:
VEREJNÉ PRÁVO, STAVEBNÍ ZÁKON,
AKTUÁLNÍ OTÁZKY JUSTICE

 PRÁVNÍ PROSTOR

VÍNA Z POHÁDKOVÉ LEDNICE
PRO SLEVOU 10% ZADEJTE V KOŠÍKU KÓD: PP10

 ANNOVINO
ZROZENÉ V LEDNICI